

AK12, modernizace 2023

Na letošní ruské výstavě Armáda 2023 koncern Kalašnikov představil novou verzi automatické útočné pušky AK12, která byla údajně překonstruována na základě požadavků a zkušeností vycházejících ze současného konfliktu na Ukrajině. Zásadní zásahy do konstrukce však nebyly provedeny. Stále zůstává víceméně zachován zavedený systém obsluhy zbraně.

Útočná puška AK12 ráže 5,45 x 39 mm po modernizaci z roku 2023

Od AK k AK řady 200

Kolik útočných pušek vycházejících z konstrukce Michaila Timofejeviče Kalašnikova (1919–2013) bylo vyrobeno, ve skutečnosti nikdo neví. Vede se o tom mnoho sporů, avšak pokud zahrneme nejen všechny verze produktů iževské zbrojovky na území dnešního Ruska, ale také zbraně vyrobené v jiných zemích, dostaneme se na obrovské číslo – snad vyšší než 100 milionů zbraní tohoto typu.

Jak známo, původní verze útočné pušky AK (*Avtomat Kalašnikova*) byla zavedena v sovětské armádě v roce 1949. Střílí náboji původem sovětské konstrukce vzor 43, podle CIP ráže 7,62 x 39 mm. Na stejný náboj byla pro naši armádu zkonstruována československá útočná puška označovaná v armádních předpisech 7,62mm SAMOPAL vz. 58 a vyráběná v uherskobrodské zbrojovce. V rámci celé tehdejší Varšavské smlouvy to byla jediná výjimka ve výzbroji členských zemí paktu, protože všechny ostatní země přijaly do výzbroje pušky řady AK s tím, že některé zahájily jejich licenční výrobu. (Československo mělo ve výzbroji také vlastní kulomet UK vz. 59, což na tehdejší dobu byla další zcela unikátní výjimka.)

Řada zemí vyráběla nebo případně ještě vyrábí AK a jeho klony pro potřeby vlastní armády a případně i na export bez licence. Vysoká spolehlivost, relativně nízké náklady na výrobu, možnost masové produkce a uživatelská nenáročnost způsobily víceméně celosvětové rozšíření těchto zbraní. Od poloviny 50. let prakticky není na světě ozbrojený konflikt, jehož by se alespoň na jedné straně nezúčastnily útočné pušky *kalašnikov*.

Útočných pušek *systému Kalašnikova* se od roku 1949 vyrábělo mnoho variant. První dost zásadní modernizace původního typu AK a jeho verzí byla puška s označením AKM, u níž došlo především k odladění výrobních komplikací a podařilo se také vylepšit vnitřní systém, zejména přerušovač střelby, snížit hmot-

nost a byl doplněn velice jednoduchý kompenzátor zdvihu. Puška AKM se objevila kolem roku 1959 a je to velice rozšířená varianta, která si zachovala původní ráži 7,62 x 39 mm (stejně tak odvozená varianta lehkého kulometu RPK).

Údajně i přes nesouhlas konstruktéra Michaila Kalašnikova došlo v rámci další modernizace ke změně ráže *jeho* útočné pušky a zavedení nové zbraně do sovětských ozbrojených sil s označením AK74. U náboje zůstala zachována délka nábojnice 39 mm, ale ráže byla zmenšena na 5,45 mm. Je mnoho teorií, proč bylo takto rozhodnuto, ale nějakou roli určitě sehrála americká puška M16 na vysokorychlostní mikrorážový náboj 5,56 x 45 mm se zajímavou účinností, zavedená v roce 1964.

Puška AKM se vyráběla od roku 1959